

Fólkatingsvalið '98

Jóannes Eidesgaard, formaður í Javnaðarflokkinum:

– Vit fara ikki at binda okkum til ávísan flokk

Javnaðarflokkurinn vil ikki endurtaka óhepnu stöðuna áðrenn og aftaná 1994, tá vit ikki finga ávirkan á føroysk viðurskipti í Fólkatinginum, sigur formaðurin

DAGNY JOENSEN

16 valevnir eru á listanum hjá Javnaðarflokkinum og Jóannes Eidesgaard, formaður, er eitt av valevnum.

Um grundgevingina fyri at flokkurinn stillar upp, sigur formaðurin, at tað er neyðugt, so leingi sum núverandi skipan er galdandi.

– Eitt nú verða nógvar føroyskar lógir gjørdar í Fólkatinginum. Tí er neyðugt at hava føroysk umboð í Danmark, so hesi kunnu arbeiða fyri, at føroysku málini á Fólkatingi fái røttu viðgerð.

– Tað er m.a. at kunna donsku fólkatingsumboðini um føroysk viðurskipti, eins og fyri at fáa ávirkan á mál, sum hava við okkara viðurskipti at gera, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann vísir til vánaliga

samstarvið millum partarnar í Fólkatinginum áðrenn og aftaná 1994, og heldur, at hetta er týðandi dømi um, at danir ikki finga neyðuga vitan og kunnleika til føroysk viðurskipti frá føroysku umboðunum í Fólkatinginum.

– Hvat er høvuðsboðskapurin hjá Javnaðarflokkinum til Fólkatingsvalið?

– Tað er fyrst og fremst at arbeiða fyri at broyta ríkisfelagsligu stöðu okkara, og tað hevur eisini víst seg at vera meirluti er fyri hesum í Løgtinginum, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Tá vit eisini vilja broyta Heimastýrslógina, er tað umráðandi at hava eitt umboð í danska tinginum, sum kann danir um føroysk mál, eins og at fyrireika broytingarnar í okkara ríkisrættarlígu viðurskiptum.

– Harnæst hevur Javnaðarflokkurinn nú boðað frá, at hann ikki fer at binda seg til ávísar flokkar í Fólkatinginum. Henda avgerð er grundað á ónøgdina um tann leiklut, sum føroyingar hava havt á Fólkatingi seinastu árin.

– Vit vilja ikki vera atkvøðuneyt hjá donskum flokkum, samstundis sum vit ikki hava ávirkan á føroysk viðurskipti í Fólkatinginum, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann hevur sagt Nyrup Rasmussen, at Javnaðarflokkurinn vil vera óheftur, og tað hevur danski forsætisráðharrin tikið til eftirtektar, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Vit fara ikki uttan víðari í samstarv við nakran flokk, men fara bert at arbeiða fyri málum, sum hava við fø-

roysk viðurskipti í Fólkatinginum at gera, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann vísir á, at tað júst er munurin millum Sambandflokkinn og Fólkaflokkinn, sum báðir hava gjørt av at fara upp í lutfalsliga tingbólkin hjá Konservativa- og Vinstraflókkinum.

– Viðvíkjandi bankamálum, so fari eg at mæla til, at vit halda tað uttan fyri valstríðið. Hetta er eitt politiskt mál, sum appelerar til semju, meðan valstríðið helst skuldi verið ein markering av tí, sum flokkarnir vilja fremja, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Vit vilja ikki vera atkvøðuneyt, samstundis sum vit ikki fáa ávirkan á føroysk viðurskipti í Fólkatinginum

Helena Dam á Neystabø, formaður í Sjálvstýrisflokkinum:

– Fávitskan millum danskar politikarar ómetaliga stór

Helena Dam á Neystabø sammetir føroyska umboðan teirra á Fólkatingi sum eitt slag av “ríkisumboðsmanni”, sum skal kunna føroyingar og danir

DAGNY JOENSEN

Bert trý valevni eru á listanum hjá Sjálvstýrisflokkinum.

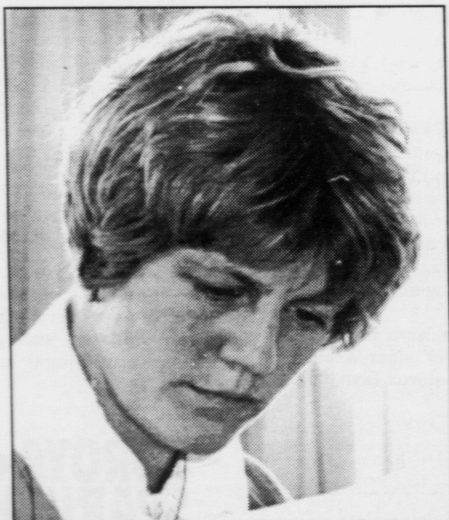
Helena Dam á Neystabø grundgevir hesum við, at tað er umráðandi at yrkislærdir politikarar umboða Føroyar í Fólkatinginum.

Hon heldur at tað er av stórum týðningi, at føroysku umboðini eru vandir í at samráðast við onnur.

– Vit skulu vera før fyri at greiða dønum frá føroyskum viðurskiptum, eins og vit skulu koma heimaftur at greiða føroyingum frá, hvat hendur í Fólkatinginum, sigur Helen Dam á Neystabø. Sjálv hevur hon luttið í politiska arbeiðinum í uttanlandsnevndini og aðra staðni í høvðum samráðingum seinastu árin. Hetta eru arbeiðsroyndir, sum kunnu gagna í hesum sambandi.

– Hvi stilla upp til Fólkatingið?

– Tað gera vit so leingi sum føroyingar hava skyldu

– Alt orðaskiftið í samband við kreppuna í Føroyum og bankamálið hava prógvað at fávitskan um føroysk viðurskipti millum danskar politikarar er ómetaliga stór

at velja umboð í Fólkatingið, men vit eru ikki til fals fyri nakran, sigur Helena Dam á Neystabø.

Sjálvstýrisflokkurinn er, sum navnð greitt sigur, ein sjálvstýrisflokkur. Hann er eisini ein miðflokkur, sum kann samstarva til allar síðir.

– Flokkurinn kann eisini byggja brúg og fáa gongd á mál, har flokkar bæði høg- og vinstrumegin hava læst seg fastar, sigur formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum.

Um tað at føroysku umboðini stuðla danskar politikarar flokkar, við at fara upp í danskar tingbólkar, sigur Helena Dam á Neystabø, at Sjálvstýrisflokkin heldur, at fólkatingsumboðanin átti at verið tikin av, tí hetta bert fløkir føroyskan og danskan politikk upp í ein ellibita.

– Hetta sœu vit eisini, tá ið á stóð, tá danska stjórnin setti bæði Løgtingið og Landsstýrið til viks. Eins og tá danski forsætisráðharrin útskrivaði val tá bankamálið gjørdist ov heitt, sigur formaðurin.

Hon heldur, at orðaskiftið í sambandi við kreppuna í Føroyum og bankamálið hava prógvað at danskir politikarar als onga vitan hava um føroyska viðurskipti.

– Hesa stöðu vilja vit bæta um. Vit fara at hava eitt vakið eyga við tí ið fyriferst í Danmark, og bera tíðindini aftir í tingið og Landsstýri, á sama hátt sum danska ríkisumboðið ger tað her hjá okkum, sigur formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum.

Óli Breckmann, formaður í Fólkaflokkinum:

– Eingin er óheftur

Av tí at 179 umboð eru í Fólkatinginum, ger føroysku atkvøðurnar munin, um so atkvøtt verður fyri ella ímóti, sigur Óli Breckmann

DAGNY JOENSEN

12 fólkatingsevnir eru á listanum hjá Fólkaflokkinum, eisini Óli Breckmann, sum stillar upp aftur.

– Vi stilla upp, av tí at føroyingar sambært grundlógini hava rætt til at fáa tvey umboð í Fólkatingið, og fyri at vera við til at mynda tann fœrða politikkinn í danska tinginum. Vit gera tað eisini, tí vit halda, at tað er rætt og gagnligt fyri Føroyar, sigur Óli Breckmann.

– Hvat gagn hevur tú havt av at samstarva við Konservativa flokkinn?

– Vit hava bert tekniskt samstarv. Eg havi ikki verið á fundi við teir Konservativa – tí kanst skriva fleiri ár, sigur Óli Breckmann.

Hann heldur, at eingin er óheftur í Fólkatinginum, av tí at 179 limir eru, og at ein atkvøða ger munin, um hon er fyri ella ímóti.

– Annars lutaki eg fyri tað mesta passivt í donskum politikki, og eri bert virkin,

tá føroysk viðurskipti eru fyri í Fólkatinginum.

– Tú gjørdi m.a. munin, at danir í sínari tíð noyddist undir sonevnda „Kartoffelkuren“. Hvat hevði tað við føroysk viðurskipti at gera?

– Tað gjørdi eg, av tí at eg vildi hjálpa borgarligu stjórnini.

– Um málið ikki fekk undirtøku í Fólkatinginum ta ferðina, fall tann borgarliga stjórnin, og tá hevði eg hjálpt Anker Jørgensen og donsku sosialdemokratunum at komið til valdið. Tað vildi eg ikki, sigur Óli Breckmann. Hann sigur, at tá noyddist hann at góðtaka, at hann blandaði seg í donsk viðurskipti.

– Tá TV2 skuldi stovnst, var tú eisini tungan á vágskáluni?

– Jú, tað er púra rætt. Har atkvøddi eg fyri at avtaka sjónvarpsmonopolið, tí eg helt tað vera rætt. Eg fekk enn tá ein uttanflokkingmann í Danmark at hjálpa mær, sigur Óli Breckmann,